

แบบจัดเก็บข้อมูลพันธุ์พืชท้องถิ่น

๑. ชื่อพืช/ชื่อสามัญ : เนียง

๒. ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Archidendron pauciflorum* .

๓. ชื่อเรียกในท้องถิ่น : พะเนียง (กลาง) ชะเนียง (จันทบุรี) ยี่อริง (มุสลิมภาคใต้)

๔. ชนิดพืช : ไม้ยืนต้น

๕. ลักษณะประจำพันธุ์ : เนียงเป็นไม้ต้นขนาดกลาง สูง ๑๐ - ๑๕ ม. เปลือกต้นสีเทาหรือน้ำตาลอ่อนปนเทา เรือนยอดเป็นพุ่มกลมใหญ่ ดอกสีขาว ขนาดเล็ก ออกเป็นช่อ ผลเป็นฝักแบนเป็นเกลียวไปทางเดียวกัน คล้ายรูปเกือกม้า ผิวสีน้ำตาลคล้ำหรือน้ำตาลอมม่วง เมล็ดมีลักษณะ คล้ายเมล็ดถั่ว ๒ ฝา

๖. ถิ่นกำเนิด : มาเลเซียและภาคใต้ของประเทศไทย

๗. แหล่งพันธุ์ : ภาคใต้ของประเทศไทย

๘. การปลูก/การขยายพันธุ์/การดูแลรักษา : นำเมล็ดแก่จัดมาเพาะในดินร่วน เมื่อเริ่มแตกหน่อสูง ประมาณ ๓๐ ซม. จึงเริ่มนำลงแปลงปลูก การปลูกขยายพันธุ์ลูกเนียง ลูกเนียงจะพบตามป่าเขาขึ้นสูง ทางภาคใต้ของไทย สามารถปลูกได้ในดินทุกชนิด ชอบดินร่วน ดินร่วนปนทราย จะเติบโตได้ดี ชอบดินที่มีระบายน้ำดี การปลูกทำได้ด้วยวิธี การเพาะเมล็ด นำมาเพาะใส่ลงในถุงพลาสติกเพาะชำ รดน้ำให้ชุ่ม วางไว้ในที่แดดร่มๆ ใช้เวลาเพาะต้นกล้าประมาณ ๖ เดือน แล้วนำมาปลูกลงในแปลง ปลูกให้มีระยะห่าง ระหว่างต้นประมาณ ๘x๘ เมตร การดูแลรักษา ลูกเนียงชอบแสงแดด ชอบดินที่มีขึ้นสูง ต้องให้น้ำเพียงพอ ระบายน้ำดี ปลูกช่วงแรกต้องรดน้ำทุกวัน เมื่อต้นเติบโตขึ้น ก็ลดการให้น้ำได้ ปลูกในฤดูฝนจะดี ควรตัดแต่งใบและกิ่งบ้าง ให้ต้นไม่สูงเกินไป

๙. การจดทะเบียนเป็นสินค้า GI (สินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแหล่งภูมิศาสตร์) : -

๑๐. การใช้ประโยชน์ : ลูกเนียงหรือเมล็ดเนียง เป็นผักที่ นิยมรับประทานกัน โดยเฉพาะทางภาคใต้ของไทย เราซึ่งนิยมรับประทานเป็นผักสด ใช้ลูกอ่อนปอก เปลือกจิ้มน้ำพริก หรือรับประทานร่วมกับอาหารรส เผ็ด หรือบริโภคลูกเนียงเพาะ (นำลูกเนียงไปเพาะในฟางจนต้นอ่อนงอก) ลูกเนียงดอง หรือทำให้สุก โดยต้มหรือย่าง ลูกเนียงนับเป็นผักที่มีคุณค่าทาง อาหาร คือ มีโปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามิน กรดโฟลิก และแร่ธาตุ เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส และเหล็ก มีกรดอะมิโน ๑๘ ชนิด และมี กรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกายครบทั้ง ๘ ชนิด บางคนรับประทานแล้วเกิดอาการผิปกติ หรือเกิดอาการแพ้ ชาวบ้านเรียกว่า “เนียงมัด” มักเกิดอาการภายใน ๒-๑๔ ชม. ภายหลังรับประทาน เริ่มด้วยมีอาการปวดตามบริเวณขาหนีบ ปัสสาวะลำบาก ปวดปัสสาวะมาก บางรายไม่มีปัสสาวะ (anuria) ปัสสาวะขุ่นข้น บางคราวปัสสาวะเป็นเลือด บางรายมีอาการปวดท้องแบบ colic ปวดท้องน้อย และปวดหลัง อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ความดันโลหิตสูง

๑๑. เอกสารอ้างอิง :

พืชไม้เมืองไทย. ลูกเนียง. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/a/kkn.ac.th/phuch-mi-meuxng-thiy/phak-khrad-haw-haewn>

๑๒. ภาพประกอบ :

ข้อมูลโดย : ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจจังหวัดชุมพร

ที่อยู่ : ๒๒/๑ ม.๖ ต.ขุนกระโทก อ.เมือง จ.ชุมพร

เว็บไซต์ : <http://www.aopdbom.doe.go.th>